

Presentació

L'Equip de Govern ha treballat per continuar potenciant els diversos àmbits d'estudi i de recerca, l'organització d'activitats científiques i institucionals, i la realització de projectes acadèmics d'abast nacional i internacional. De temps ençà, l'IEC estén l'àmbit d'actuació a tots els territoris dels Països Catalans per mitjà de seus i delegacions —a Lleida, Perpinyà, Castelló, València, Alacant i Palma—, i és amb aquest objectiu que el 2016 s'ha nomenat un delegat a l'Alguer.

En aquesta síntesi memòria, us presentem alguns dels principals esdeveniments del curs passat, que s'inicià amb la lliçó inaugural de Jordi Casanova, membre de la Secció de Ciències Biològiques, titulada «Animals, tanmateix». La sessió tingué com a convidat especial Jusèp Loís Sans, president de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia Aranesa dera Lengua Occitana, i inclogué l'actuació musical de la pianista Alba Ventura, que interpretà peces d'Enric Granados. L'activitat musical ha estat present en els principals actes que s'han programat, des de l'acte inaugural fins al cicle d'estiu *Música al claustre*, enguany titulat «Tres aspectes essencials de la música catalana». L'IEC ha tornat a obrir les portes amb motiu de la Diada Nacional de l'Onze de Setembre, en què s'escoltà el discurs patriòtic que dictà Damià Pons, «Un futur compartit», i una interpretació musical d'El Quartet de la Barítona. La Presidència també féu la tradicional ofrena floral al monument de Rafael Casanova i participà en la Via Lliure a la República Catalana. Voldria destacar la iniciativa que enguany hem dut a terme d'aplegar en una publicació els quatre discursos patriòtics pronunciats fins ara, corresponents al període 2012-2015, que són una mostra del rol social i patriòtic de l'IEC.

S'han celebrat diverses commemoracions i homenatges, entre d'altres, la sessió en memòria al pare Gregori Estrada (1918-2015), membre de la SHA; a Antoni M. Badia i Margarit (1920-2014), Francesc Vallverdú (1935-2014) i Carles Miralles (1944-2015), membres de la SF, i a Joan Triadú i Font (1921-2010), membre de la SFCS. S'han lliurat els Premis Sant Jordi 2016, que aquest curs han arribat a la vuitanta-cinquena edició. En total, han estat disset borses d'estudi i vint-i-vuit premis, atorgats a científics consagrats i sobretot a joves per a esperonar la recerca, una de les activitats cabdals de l'IEC.

L'Institut és una gran editorial científica de llibres en català; ho demostra el centenar de llibres, monografies i revistes publicats al llarg del curs, i les nombroses descàrregues d'articles de l'Hemeroteca Científica del Portal de Publicacions. Destaquen l'edició de l'*Obra de joventut. Novel·les, narracions, periodisme* i l'*Obra plàstica* de Mercè Rodoreda, el cinquè volum del *Petit atlas lingüístic del domini català*, la reedició d'*El dret públic català. Les institucions a Catalunya fins al Decret de Nova Planta*, de Víctor Ferro Pomà, i l'obra *Rafael Patxot i Jubert. Una vida de tramuntana*, de Núria Delétra-Carreras i Patxot. Del 4 al 13 de setembre de 2015, les publicacions de l'IEC foren presents en la 33a Setmana del Llibre en Català, un dels esdeveniments culturals més importants del país que se celebra a Barcelona.

És de destacar la millora que s'ha dut a terme en l'accés de professionals i usuaris en general als recursos lingüístics de l'IEC en línia que, evidentment, també n'augmenta les consultes. Es tracta d'una interconnexió entre el *Diccionari de la llengua catalana* (DIEC2), el *Diccionari descriptiu de la llengua catalana*, el *Diccionari català-valencià-balear* (DCVB), el *Diccionari de sinònims* i el portal CiT, que permet, a partir d'una cerca en qualsevol d'aquests diccionaris, accedir als resultats dels altres.

L'Institut és sovint consultat pels poders polítics públics sobre afers que afecten el país i dictamina, en tant que autoritat reconeguda sobre matèries lingüístiques i patrimonials. S'ha manifestat institucionalment quan ha entès que interessos o drets del país són qüestionats o amenaçats. Ha impulsat el *Manifest per la dignitat* (16 de setembre de 2015) i ha emès la *Declaració davant l'exclusió del català en les proves d'accés a l'advocacia* (17 de febrer de 2016), la *Declaració sobre la proposta d'actuacions a la façana del Gran Teatre del Liceu* (13 de maig de 2016) i la *Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans sobre els objectes del Museu Nacional d'Art de Catalunya i del Museu de Lleida Diocesà i Comarcal procedents de l'antic monestir de Santa Maria de Sixena, adquirits als seus propietaris entre els anys 1983 i 1994* (22 de juny de 2016).

Així mateix, fruit de la interrelació amb els territoris de llengua catalana i de la predisposició mútua per a treballar conjuntament en l'àmbit lingüístic i cultural, cal

destacar que el projecte de l'Acadèmia Oberta, engegat per la Secció Filològica, ha iniciat la segona línia de cooperació amb els professionals de la llengua de tot el territori catalanoparlant. Ha estat el torn del col·lectiu d'ensenyants i, en aquest cas, s'ha col·laborat amb el Govern balear i la Universitat de les Illes Balears a fi d'establir una comunicació directa entre l'IEC, encarregat de fixar la normativa de la llengua catalana, i el professorat que l'ha de transmetre a l'aula.

Durant el curs han estat nomenats nous membres numeraris de l'IEC Ferran Arasa, Ignasi J. Baiges, Oriol Camps, Josep Domingo, Lluís Jou, Mercè Lorente, Jaume Mensa, Enric Pujol, Pere J. Quetglas i Josep Samitier, i han ingressat com a membres corresponents Alà Baylac, Joan Beltran, Carles Boix, Anthony Bonner, Martina Camiade, Jordi Mir i José M. Murià.

L'Institut d'Estudis Catalans ha hagut de lamentar el traspàs dels membres emèrits Joaquim Muns (2.11.2015), Salvador Reguant (23.2.2016) i Jordi Carbonell (22.8.2016).

Finalment, vull adreçar l'agraïment a tots els membres, col·laboradors i treballadors de l'IEC per la professionalitat, la dedicació i l'esforç que han esmerçat per a fer possible que aquesta institució compleixi un any més la tasca de servei al país que li és encomanada.

JOANDOMÈNEC ROS

President de l'Institut d'Estudis Catalans

26 d'octubre de 2016